

N 04/238
21.03.2024

ბრძანება

238-01-4-202403211550

სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ (ს/ნ 404900737) მიერ შპს „ზედაზენი 2012-ის“ (ს/ნ 404932258) 100%-იანი წილის შეძენის გზით განხორციელებული კონცენტრაციის კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ

„კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს მე-11 მუხლის მე-3 და მე-6 პუნქტების, 11¹ მუხლის მე-6 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის, 17¹ მუხლის მე-4 პუნქტის, „კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანებით დამტკიცებული წესის მე-8 მუხლის მე-6 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის, მე-16 მუხლისა და სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 23 ოქტომბრის N37 ბრძანებით დამტკიცებული „ბაზრის ანალიზის მეთოდური მითითებების“ მე-20 მუხლის, „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს დებულების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 14 აპრილის №288 დადგენილებით დამტკიცებული დებულების მე-4 მუხლის მე-4 პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტის შესაბამისად,

გბრძანებ:

1. დამტკიცდეს გადაწყვეტილება სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ (ს/ნ 404900737) მიერ შპს „ზედაზენი 2012-ის“ (ს/ნ 404932258) 100%-იანი წილის შეძენის გზით განხორციელებული კონცენტრაციის კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ თანდართული სახით;
2. წილის შეძენით კონტროლის მოპოვების გზით სს „ქართული ლუდის კომპანიისა“ და შპს „ზედაზენი 2012-ს“ შორის განხორციელებული კონცენტრაცია მიჩნეულ იქნეს კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადად;
3. გადაწყვეტილება გაეგზავნოს საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოში შეტყობინების წარმომდგენ პირს;
4. გადაწყვეტილება მისი მიღებიდან 7 სამუშაო დღის ვადაში გამოქვეყნდეს სააგენტოს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე, სახელმწიფო, კომერციულ, პროფესიულ, პერსონალურ ან/და

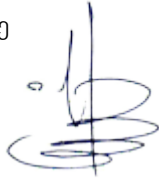
საგადასახადო საიდუმლოებას მიკუთვნებული ინფორმაციის კონფიდენციალურობის დაცვით;

5. ამ ბრძანების გასაჩივრება შესაძლებელია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით თბილისის საქალაქო სასამართლოში (მისამართი: ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი N64) მისი ოფიციალური წესით გაცნობიდან ერთი თვის ვადაში;

6. ეს ბრძანება ამოქმედდეს ხელმოწერისთანავე.

ირაკლი ლექვიანიძე

თავმჯდომარე

გადაწყვეტილება

სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ (ს/ნ 404900737) მიერ შპს „ზედაზენი 2012-ის“ (ს/ნ 404932258) 100%-იანი წილის შეძენის გზით განხორციელებული კონცენტრაციის კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ

I. ფაქტობრივი გარემოებები

სააგენტოსთვის წინასწარ წერილობით შეტყობინებას დაქვემდებარებული კონცენტრაციების სააგენტოსათვის შეუტყობინებლობის შესაძლო ფაქტების გამოვლენისა და მათზე შემდგომი რეაგირების მიზნით განხორციელებული მონიტორინგის ფარგლებში, საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ მოწოდებული ინფორმაციის ანალიზის შედეგად დადგინდა, რომ 2023 წლის 07 დეკემბერს სს „ქართული ლუდის კომპანია“ (ს/ნ 404900737) შეიძინა შპს „ზედაზენი 2012-ის“ (ს/ნ 404932258) 100%-იანი წილი და ეს ტრანზაქცია, წილის მოცულობის გათვალისწინებით, სავარაუდოდ, ექვემდებარებოდა სააგენტოსთვის წინასწარ წერილობით შეტყობინებას.¹

სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ მიერ შპს „ზედაზენი 2012-ის“ 100%-იანი წილის შეძენის ფაქტთან დაკავშირებით, 2024 წლის 17 იანვარს სააგენტომ დაიწყო მარტივი ადმინისტრაციული წარმოება. კონცენტრაციის შესახებ შეტყობინების წარმოდგენის ვალდებულების მქონე პირს - სს „ქართული ლუდის კომპანია“ (ს/ნ 404900737) ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში ეთხოვა პოზიციისა და ერთობლივი შემოსავლის შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენა.² სააგენტოს წერილის პასუხად მხარის მიერ 2024 წლის 30 იანვრის N01/548 და N01/549 წერილებით წარმოდგენილ იქნა წილის ნასყიდობის ხელშეკრულებები, ასევე სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ და შპს „ზედაზენი 2012“-ის 2022 და 2023 წლის ფინანსური ანგარიშგებები ცალ-ცალკე.

სააგენტოს მიერ დამუშავებული მონაცემებით დადგინდა, რომ შპს „ზედაზენი 2012-ის“ 100%-იანი წილის შეძენით სს „ქართული ლუდის კომპანია“ ეკონომიკურ აგენტზე მოიპოვებდა იმგვარ უფლებებს, რაც მას სრული ერთპიროვნული კონტროლის განხორციელების შესაძლებლობას აძლევდა და, მაშასადამე, სახეზე იყო კონცენტრაცია³. შესაბამისად, სააგენტომ შეამოწმა განხორციელებული კონცენტრაცია აკმაყოფილებდა თუ არა „კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანების მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის მოთხოვნებს კონცენტრაციის განხორციელების წინა

¹ სტრატეგიული ბაზრების მონიტორინგის დეპარტამენტის უფროსის 2024 წლის 17 იანვრის N03/38 მოხსენებითი ბარათი.

² სააგენტოს 2024 წლის 18 იანვრის N02/187 წერილი

³ „კონკურენტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად: „კონცენტრაციად მიიჩნევა ასევე ფასიანი ქაღალდების ან წილის შეძენით, ხელშეკრულებებით ან სხვა საშუალებებით ერთ ან რამდენიმე ეკონომიკურ აგენტზე პირდაპირი ან ირიბი, სრული ან ნაწილობრივი კონტროლის მოპოვება სხვა ერთი ან რამდენიმე ეკონომიკური აგენტის მიერ ან სხვა ისეთი ერთი ან რამდენიმე პირის მიერ, რომელიც/რომლებიც ამ კანონის მიზნებისთვის არ არის/არ არიან მიჩნეული ეკონომიკურ აგენტად/ეკონომიკურ აგენტებად და რომელიც/რომლებიც უკვე აკონტროლებს/აკონტროლებენ სულ მცირე ერთ ეკონომიკურ აგენტს“. ამასთან, ევროკავშირის პრაქტიკაში გამოყოფენ ერთპიროვნული და ერთობლივი კონტროლის ცნებებს, სადაც ერთპიროვნული კონტროლი გულისხმობს სტრატეგიული გადაწყვეტილებების ცალმხრივად და დამოუკიდებლად მიღების შესაძლებლობას. პირდაპირი კონტროლის ნათელი მაგალითია ხმის უფლების მქონე წილების ან აქციების უმრავლესობის მოპოვება. ცალკეული გამონაკლისის არარსებობის პირობებში, ასეთად ცალსახად მოიაზრება 100%-იანი წილის შეძენა.

ფინანსური წლის მდგომარეობით ერთობლივი შემოსავლების ნაწილში⁴. დადგინდა, რომ სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ ერთობლივი შემოსავალი 2022 წელს შეადგენდა ( ) ლარს, ხოლო შპს „ზედაზენი 2012-ის“ ერთობლივი წლიური შემოსავალი – ( ) ლარს.⁵ ამდენად, კონცენტრაციის მონაწილე ორივე სუბიექტის ერთობლივი შემოსავალი აჭარბებდა ხსენებული ნორმატიული აქტით გათვალისწინებულ მინიმალურ ზღვარს და, შესაბამისად, მათ მიერ განხორციელებული კონცენტრაცია ექვემდებარებოდა სააგენტოსათვის წინასწარ სავალდებულო შეტყობინებას.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს თავმჯდომარის 2024 წლის 02 თებერვლის ბრძანებით სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ (ს/ნ 404900737) მიერ შპს „ზედაზენი 2012-ის“ (ს/ნ 404932258) 100%-იანი წილის შეძენა მიჩნეულ იქნა სააგენტოსთვის წინასწარ სავალდებულო წერილობით შეტყობინებას დაქვემდებარებული კონცენტრაციის სააგენტოსთან შეთანხმების გარეშე განხორციელებად.⁶ შემდგომ, როგორც „კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანების მე-5 მუხლის „ა“ პუნქტის შესაბამისად სააგენტოსათვის კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარმოდგენის ვალდებულების მქონე პირს, დაეკისრა ჯარიმა 40 000 ლარის ოდენობით, რამაც მისი 2023 წლის ერთობლივი შემოსავლის % შეადგინა⁷. ამასთან, მხარეს დაევალა სააგენტოში განხორციელებული კონცენტრაციის შესახებ შეტყობინების კანონმდებლობით დადგენილი წესით, 21 კალენდარული დღის ვადაში წარმოდგენა.

საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოში 2024 წლის 01 თებერვლის N 01/625 წერილით შემოვიდა შეტყობინება სს „ქართული ლუდის კომპანიას“ (ს/ნ 404900737) და შპს „ზედაზენი 2012-ის“ (ს/ნ 404932258) შორის განხორციელებული კონცენტრაციის თაობაზე. ვინაიდან, წარმოდგენილი შეტყობინება არ იყო „კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის N39 ბრძანების დანართი N1-ის შესაბამისად სრულყოფილი სახით შევსებული, იგი დაუბრუნდა მხარეს არსებული ხარვეზების გამოსასწორებლად.⁸ 2024 წლის 06 თებერვლის N01/733 და 12

⁴ სააგენტოსათვის შეტყობინებას ექვემდებარება კონცენტრაცია, თუ მისი მონაწილე პირების ერთობლივი (ჯამური) წლიური შემოსავალი საქართველოს ტერიტორიაზე, შეტყობინების წარმოდგენის ვალდებულების წარმოშობის წინა ფინანსური წლის მდგომარეობით, აღემატება 20 მილიონ ლარს და ამასთან, კონცენტრაციის მონაწილე მინიმუმ ორი პირიდან თითოეულის წლიური ბრუნვა აღემატება 5 მილიონ ლარს. ამასთან, წესის მე-4 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, კონცენტრაციის მონაწილეთა ერთობლივი შემოსავლის გამოთვლისას მხედველობაში მიიღება შემდეგი ერთეულების ჯამური ერთობლივი შემოსავალი: ა) კონცენტრაციაში მონაწილე პირი; ბ) კონცენტრაციაში მონაწილე პირთა მიერ პირდაპირ ან არაპირდაპირ კონტროლირებადი ან პირდაპირ ან არაპირდაპირ მკონტროლებელი საწარმოები; გ) საწარმოები, რომლებიც იმყოფებიან კონცენტრაციის მონაწილე პირთა ერთობლივი კონტროლის ქვეშ.

⁵ საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სსიპ შემოსავლების სამსახურის გადასახადების ადმინისტრირების სისტემის მონაცემები

⁶ საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს თავმჯდომარის ბრძანება N 04/89; 02.02.2024

⁷ „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად, ამ კანონის 11¹ მუხლის პირველი, მე-11 ან მე-12 პუნქტის მოთხოვნის დარღვევის შემთხვევაში კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენის ვალდებულების მქონე ეკონომიკურ აგენტს დაეკისრება ჯარიმა, რომლის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს სააგენტოს მიერ შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღების წინა ფინანსური წლის განმავლობაში ეკონომიკური აგენტის ერთობლივი შემოსავლის 5%-ს, ხოლო ფიზიკურ პირს დაეკისრება ჯარიმა 10 000 ლარის ოდენობით.

⁸ სააგენტოს 2024 წლის 02 თებერვლის წერილი N 02/343.

თებერვლის N01/836 წერილებით სააგენტოში წარმოდგენილ იქნა შეტყობინება, რომელიც ცნობილ იქნა დასაშვებად.⁹

შეტყობინება მოიცავდა დადგენილი ფორმით მოთხოვნილ ინფორმაციას კონცენტრაციის შესახებ:

- ზოგადი მონაცემები კონცენტრაციაში მონაწილე პირთა შესახებ;
- ზოგადი ინფორმაცია კონცენტრაციის შესახებ - ფორმა, მიზანი;
- კონცენტრაციის მხარეებთან დაკავშირებული პირები, მათი ერთობლივი შემოსავლები 2022 და 2023 წელს;
- კონცენტრაციის აღწერა - შესაბამისი ბაზრის განსაზღვრა, უახლოესი 24 თვის ეკონომიკური და ბიზნესგეგმები, კონცენტრაციის სავარაუდო შედეგები, ინფორმაცია კონცენტრაციის დადებითი და უარყოფითი ზეგავლენის შესახებ; კონცენტრაციის მოსალოდნელი შედეგების აღწერა; საკითხები, რამაც მხარეთა მოსაზრებით შეიძლება გავლენა იქონიოს საკითხის დადებითად ან უარყოფითად გადაწყვეტაზე და რაზეც სააგენტოს მიერ ყურადღება უნდა იქნეს გამახვილებული.

შეტყობინებას თან ახლდა დანართები:

- კონცენტრაციის მხარეებთან დაკავშირებული პირებისა და მათი მონაცემების ამსახველი სქემა;
- სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ მიერ წარმოებული და იმპორტირებული პროდუქციის ნუსხა;
- კონცენტრაციის მხარეების ძირითადი მომწოდებლებისა და შემსყიდველების მონაცემების ამსახველი სქემა;
- ინფორმაცია წარმოებული, იმპორტირებული და რეალიზებული პროდუქციის შესახებ;
- სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ დირექტორის მიერ ეთერ კინწურაშვილის სახელზე გაცემული მინდობილობა.

ინფორმაცია კონცენტრაციაში მონაწილე ეკონომიკური აგენტების შესახებ:

კონცენტრაციის განხორციელებამდე შპს „ზედაზენი 2012-ის“ (ს/ნ 404932258) 10%-იანი წილის მფლობელი პარტნიორი იყო ფ/პ თეიმურაზ მამაცაშვილი (პ/ნ _____), 20%-იანი წილს ფლობდა ფ/პ ზვიად ამირიძე (პ/ნ _____), ხოლო 70%-ს - ფ/პ ნიკოლოზი გვრიტიშვილი (პ/ნ _____). 2023 წლის 07 დეკემბერს განხორციელებული ტრანზაქციების შედეგად, შპს „ზედაზენი 2012-ის“ 100%-იანი წილი სრულად შეისყიდა სს „ქართული ლუდის კომპანიამ“.

როგორც მხარის მინდობილი პირის მიერ სააგენტოში წარმოდგენილ შეტყობინებაშია მითითებული, კონცენტრაციის მხარეებთან დაკავშირებული არცერთი ეკონომიკური აგენტი არ საქმიანობს კონცენტრაციის შესაბამის ბაზარზე. განსახილველი კონცენტრაციის მხარეები ასევე უთითებენ, რომ ბოლო 3 წლის განმავლობაში მათ შესაბამის ბაზარზე მოქმედი ეკონომიკური აგენტებისაგან წილები არ შეუძენიათ.

⁹ სააგენტოს 2024 წლის 13 თებერვლის წერილი N 02/450.

კონცენტრაციის ფორმა:

განხორციელებული კონცენტრაციის ფორმა არის შემენა, კერძოდ, სს „ქართული ლუდის კომპანია“ შეიძინა შპს „ზედაზენი 2012-ის“ 100%-იანი წილი.

კონცენტრაციის მიზანი და გეგმა:

მხარეთა განცხადებით, კონცენტრაციის მიზანია ის, რომ შპს „ზედაზენი 2012“ შეტყობინებაში მითითებულია, რომ შპს „ზედაზენი 2012-ის“ ეფექტურობის ზრდისთვის საჭირო იყო დამატებითი ინვესტიცია, . 2024 წლის დასაწყისში შპს „ზედაზენი 2012-მა“ უკვე განახორციელა ინვესტიცია ელექტრო ავტომობილებში,

კონცენტრაციის შედეგად არცერთი მასში მონაწილე სუბიექტის ბიზნეს მოდელი არ იცვლება, შესაბამისად, არსებითად უცვლელია ეკონომიკური და ბიზნეს გეგმებიც. შემქმნის გეგმა, მეტი პროდუქტის რეალიზება შეძლოს როგორც საქართველოში, ასევე ქვეყნის ფარგლებს გარეთ. ამის ფონზე კი, მისი მოსაზრებით, შპს „ზედაზენი-2012“ უფრო ეფექტიანად გააგრძელებს სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ მიერ წარმოებული და იმპორტირებული პროდუქციის სრული ასორტიმენტის დისტრიბუციას.

შეტყობინებაში მოცემულია შემქმნის პოზიცია შესაბამის ბაზართან დაკავშირებითაც, კერძოდ, მხარე მიუთითებს, რომ სს „ქართული ლუდის კომპანია“ ოპერირებს ალკოჰოლური და არალკოჰოლური სასმელების წარმოებისა და იმპორტის ბაზრებზე, ხოლო შპს „ზედაზენი 2012“ ალკოჰოლური და არალკოჰოლური სასმელების საბითუმო დისტრიბუციის ბაზარზე. მხარის მოსაზრებით, ამ ფაქტის გათვალისწინებით, შესაბამის ბაზრად უნდა განისაზღვროს ალკოჰოლური და არალკოჰოლური სასმელების ბაზარი დამატებითი ქვეკატეგორიზაციის გარეშე. გარდა ამისა, შემქმნი უთითებს, რომ კონცენტრაციის გეოგრაფიულ ბაზრად პროდუქციის ხელმისაწვდომობის თვალსაზრისით უნდა განისაზღვროს ეროვნული დონე. დროითი ჩარჩო კი ბაზარს არ გააჩნია, ვინაიდან, მიუხედავად იმისა, რომ პროდუქციის მიწოდება გაზაფხული-ზაფხულის პერიოდში უფრო მაღალია, იგი მთელი წლის განმავლობაში ხორციელდება და არ ხასიათდება სეზონურობით.

კონცენტრაციის მონაწილე მხარეების პოზიციით, იქიდან გამომდინარე, რომ მხარეები შესაბამისი ბაზრის სხვადასხვა დონეზე ოპერირებენ, ტრანზაქცია არ გამოიწვევს დომინანტური მდგომარეობის მოპოვებას ან/და მის ნიშნულთან მიახლოებასაც კი. რაც თავის მხრივ, გამორიცხავს ბაზარზე უარყოფითი გავლენის მოხდენას.

შეტყობინებაში ასევე მოცემულია სამი საკითხი, რამაც მხარეთა მოსაზრებით, შესაძლოა გავლენა იქონიოს სააგენტოს მხრიდან საკითხის დადებითად გადაწყვეტაზე:

- ტრანზაქციის შედეგად მოსალოდნელია ხარჯების ოპტიმიზაცია და არსებული ინფრასტრუქტურის გამოყენება;
- ტრანზაქცია არსებით ზეგავლენას არ ახდენს საცალო ვაჭრობის ბაზრის ორგანიზებულ ქსელებსა და არაორგანიზებულ სავაჭრო ობიექტებზე;
- ბაზარზე შესვლის ბარიერების არარსებობა - აღნიშნულ ბაზარზე შესვლის ბარიერები ფაქტობრივად არ არსებობს, რასაც მოწმობს ბაზრისა და მისი მოთამაშეების რაოდენობის ზრდა ბოლო წლების განმავლობაში.

მხარეები ადასტურებენ, რომ შეტყობინებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია შეესაბამება სიმართლეს და მათთვის ცნობილია არასწორი ინფორმაციის მიწოდებით გამოწვეული და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული სამართლებრივი შედეგები.

II. სამართლებრივი მიმოხილვა

სააგენტოსთვის წინასწარ შეტყობინებას დაქვემდებარებული კონცენტრაციის შესახებ შეტყობინების წარდგენის, განხილვისა და სააგენტოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების მატერიალური და პროცედურული საკითხები რეგულირდება საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით, კერძოდ: „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონით, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით, „სსიპ საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს დებულების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 14 აპრილის N288 დადგენილებით, „კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანებით, „ბაზრის ანალიზის მეთოდური მითითებების დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 23 ოქტომბრის N37 ბრძანებით და სხვა.

სააგენტოსათვის წინასწარ შეტყობინებას ექვემდებარება კონცენტრაცია, რომელიც ერთობლივად აკმაყოფილებს „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 და 11¹ მუხლების მოთხოვნებს.

1. „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრულია კონცენტრაციის განმარტება, ხოლო ამავე მუხლის მე-2 პუნქტით განისაზღვრება ის უფლებები, რომელიც გამოიყენება კონცენტრაციის მიზნებისთვის კონტროლის განსახორციელებლად;
2. „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის შესაბამისად, სააგენტოსთვის წინასწარ შეტყობინებას დაქვემდებარებული კონცენტრაციის განხორციელება დასაშვებია მხოლოდ მისი კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ სააგენტოს გადაწყვეტილების საფუძველზე. ხოლო ამავე კანონის 33-ე მუხლის მე-4 პუნქტის მიხედვით, სავალდებულო შეტყობინებას დაქვემდებარებული კონცენტრაციის სააგენტოს გვერდის ავლით განხორციელების შემთხვევაში, შეტყობინების წარმოდგენის ვალდებულების მქონე პირს ეკისრება ჯარიმა, რომლის ოდენობა არ აღემატება სააგენტოს მიერ გადაწყვეტილების გამოტანის წინა ფინანსური წლის ერთობლივი შემოსავლის 5%-ს. ჯარიმის დაკისრება შეტყობინების წარმოდგენის ვალდებულების მქონე პირს არ ათავისუფლებს სააგენტოსთვის შეტყობინების წარმოდგენისგან. ჯარიმის დაკისრების პარალელურად, შეტყობინების წარმოდგენის ვადას, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში განსაზღვრავს სააგენტო და იგი არ შეიძლება იყოს 14 კალენდარულ დღეზე ნაკლები. სააგენტო განიხილავს კანონმდებლობის გვერდის ავლით განხორციელებულ კონცენტრაციას და იმ შემთხვევაში თუ ის მიიჩნევა დაუშვებლად, ჯარიმის დაკისრების პარალელურად მიმართავს სასამართლოს კონცენტრაციის გაუქმების და პირვანდელი მდგომარეობის აღდგენის მიზნით;
3. „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის მე-7 პუნქტის შესაბამისად, ჯარიმის ოდენობის დადგენისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს შესაბამისი დარღვევით გამოწვეული ზიანი, დარღვევის ხანგრძლივობა და სიმძიმე. თავის მხრივ, საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 2 დეკემბრის N04/158

ბრძანებით დამტკიცებული „ჯარიმების ოდენობის დადგენის სახელმძღვანელო პრინციპების“ მიხედვით, ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრის პროცესში სააგენტო მოქმედებს „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიზნის დასაცავად და ითვალისწინებს მხარეთა ინტერესებს. კერძოდ, უზრუნველყოფს, რომ მის მიერ გამოყენებული ჯარიმა იყოს სამართლიანი, პროპორციული და პრევენციული ხასიათის. ჯარიმის დაკისრების დროს, გასათვალისწინებელია, ქმედება განზრახ იქნა ჩადენილი თუ გაუფრთხილებლობით, პირი მოქმედებდა მოგების მიღების მიზნით, თუ საკუთარი საწარმოს რთულ ვითარებაში ჩაგდების თავიდან ასაცილებლად, ან პირველად ჩაიდინა თუ არა მან მსგავსი ქმედება და სხვა. ჯარიმის განსაზღვრის დამატებითი კრიტერიუმები ასევე მოცემულია საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსშიც. ჯარიმის ინდივიდუალური ოდენობის გამოთვლის დროს, მხედველობაში მიიღება პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი და შემამსუბუქებელი გარემოებები, კანონსაწინააღმდეგო ქმედების ჩამდენი პირის ეკონომიკური მდგომარეობა;

4. „კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანების მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, სააგენტოსათვის წინასწარ სავალდებულო წერილობით შეტყობინებას ექვემდებარება კონცენტრაცია, თუ მისი მონაწილე პირების ერთობლივი (ჯამური) წლიური შემოსავალი საქართველოს ტერიტორიაზე, შეტყობინების წარმოდგენის ვალდებულების წარმოშობის წინა ფინანსური წლის მდგომარეობით, აღემატება 20 მილიონ ლარს და, ამასთან, კონცენტრაციის მონაწილე მინიმუმ ორი პირიდან თითოეულის წლიური ერთობლივი შემოსავალი აღემატება 5 მილიონ ლარს;
5. „კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანების მე-4 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, კონცენტრაციის მონაწილეთა ერთობლივი შემოსავლის გამოთვლისას მხედველობაში მიიღება შემდეგი ერთეულების ერთობლივი შემოსავალი: ა) კონცენტრაციაში მონაწილე პირი; ბ) კონცენტრაციაში მონაწილე პირთა მიერ პირდაპირ ან არაპირდაპირ კონტროლირებადი ან პირდაპირ ან არაპირდაპირ მაკონტროლებელი საწარმოები; გ) საწარმოები, რომლებიც იმყოფებიან კონცენტრაციის მონაწილე პირთა ერთობლივი კონტროლის ქვეშ.
6. სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანებით დამტკიცებული წესის მე-5 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით - შემენით, ხელშეკრულებებით ან სხვა საშუალებებით კონტროლის მოპოვების შემთხვევაში – შეტყობინების წარდგენის ვალდებულება ეკისრება(თ) შემძენ ან/და კონტროლის უფლების მომპოვებელ პირ(ებ)ს;
7. კანონის 11¹ მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, სააგენტოს მიერ კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვისათვის დაწესებული საფასური შეადგენს 5 000 ლარს;
8. კანონის 11¹ მუხლის მე-5 და მე-6 პუნქტების შესაბამისად, თუ დაგეგმილი კონცენტრაცია ექცევა კანონის რეგულირების სფეროში, სააგენტო კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვას იწყებს კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვის საფასურის გადახდის დამადასტურებელი დოკუმენტის წარდგენის შემდეგ და ამ დოკუმენტის წარდგენიდან არაუგვიანეს 25 სამუშაო დღისა, ვალდებულია განიხილოს და მიიღოს ერთ-ერთი შემდეგი გადაწყვეტილება:
  - ა) დაგეგმილი კონცენტრაციის კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ;
  - ბ) კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვის ვადის გაგრძელების შესახებ, თუ არსებობს გონივრული ეჭვი, რომ შესაძლებელია დაგეგმილი კონცენტრაცია კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადი არ იყოს ან თუ, საქმის სირთულიდან გამომდინარე, საჭიროა

შესაბამისი საკითხის დამატებით შესწავლა. სააგენტოს მიერ აღნიშნულ ვადაში ერთ-ერთი გადაწყვეტილების მიუღებლობა დადებით პასუხად მიიჩნევა;

9. კანონის 11¹ მუხლის მე-9 პუნქტის შესაბამისად, კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვის ვადის გაგრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში სააგენტო ვალდებულია კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინება განიხილოს კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვის ვადის გაგრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებიდან არაუგვიანეს 90 კალენდარული დღისა. ამ ვადაში სააგენტოს მიერ აღნიშნულ შეტყობინებაზე პასუხის გაუცემლობა დადებით პასუხად მიიჩნევა;
10. იმ ეკონომიკური აგენტების კონცენტრაციის რეგისტრაციისთვის, რომლებსაც ეკისრებათ ამ კანონის 11¹ მუხლით განსაზღვრული კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების ვალდებულება, აუცილებელია, არსებობდეს სააგენტოს გადაწყვეტილება მოსალოდნელი კონცენტრაციის კონკურენტული ეფექტის შესახებ. სააგენტოს მიერ უარყოფითი დასკვნის გაცემა საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ ეკონომიკური აგენტის რეგისტრაციაზე უარის თქმის საფუძველია;
11. კანონის 11¹ მუხლის მე-6 და მე-9 პუნქტებით გათვალისწინებული ვადების ამოწურვამდე ან სააგენტოს მიერ შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღებამდე კონცენტრაციის განხორციელება აკრძალულია. სააგენტოს მიერ უარყოფითი გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში კონცენტრაციის განხორციელება აკრძალულია;
12. კანონის მე-11 მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტების შესაბამისად, კონცენტრაცია, რომელიც არსებითად არ ზღუდავს ეფექტიან კონკურენციას საქართველოს ან მისი ნაწილის სასაქონლო ან მომსახურების ბაზარზე, თავსებადია კონკურენტულ გარემოსთან. ხოლო, კონცენტრაცია, რომელიც ზღუდავს ეფექტიან კონკურენციას - არ არის თავსებადი;
13. „კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 და „ბაზრის ანალიზის მეთოდური მითითებების დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 23 ოქტომბრის N37 ბრძანებებით დამტკიცებული კანონქვემდებარე აქტებით განისაზღვრება დაგეგმილი კონცენტრაციის შეფასების საკითხები. აღნიშნული აქტები მოიცავს, როგორც სასაქონლო ბაზრის, ასევე დაგეგმილი კონცენტრაციის შეფასების პრინციპებს, შეფასების მეთოდებსა და კრიტერიუმებს;
14. კანონის მე-18 მუხლის შესაბამისად, სააგენტო უფლებამოსილია ეკონომიკურ აგენტს/მხარეს/დაინტერესებულ მხარეს მოსთხოვოს მისი საქმიანობის ან/და კონკრეტული ოპერაციის შესახებ ნებისმიერი ინფორმაციის/დოკუმენტაციის (მათ შორის, კონფიდენციალური ინფორმაციის) წარდგენა, რომელიც საჭიროა სააგენტოს მიერ შესაბამისი უფლებამოსილების განხორციელებისთვის.

III. ბაზრის ანალიზი

„ბაზრის ანალიზის მეთოდური მითითების დამტკიცების თაობაზე“ სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 23 ოქტომბრის N37 ბრძანების მე-5 მუხლის მიხედვით, შესაბამისი ბაზრის იდენტიფიცირება უნდა მოხდეს შემდეგი სამი პარამეტრის მეშვეობით:

- ა) სასაქონლო/მომსახურების ბაზრის პროდუქციული საზღვრები;
- ბ) სასაქონლო/მომსახურების ბაზრის გეოგრაფიული საზღვრები;
- გ) სასაქონლო/მომსახურების ბაზრის დროითი ჩარჩოები.

ა) პროდუქციული საზღვრები

შესაბამისი ბაზრის პროდუქციულ საზღვრებში ექცევა ყველა საქონელი ან მომსახურება, რომელიც შეიძლება ჩაითვალოს ურთიერთჩანაცვლებადად ამ საქონლის/მომსახურების მახასიათებლებიდან, ფასებიდან და მათი გამოყენების მიზნებიდან გამომდინარე.¹⁰

სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ მიერ წარმოებული პროდუქციის სეგმენტაცია შესაძლებელია რამდენიმე მიმართულებით, კერძოდ: ლუდი (~ %), არაალკოჰოლური სასმელები (~ %) და წყალი (~ %). სააგენტო აღნიშნავს, რომ ლუდის, ისევე როგორც არაალკოჰოლური სასმელების შემთხვევაში, შესაძლებელია ბაზრის დამატებითი სეგმენტაცია/ქვეკატეგორიების გამოყოფა, თუმცა განსახილველ შემთხვევაში, განხორციელებული კონცენტრაციის კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესწავლის მიზნით, სააგენტოს მიერ პროდუქციულ ბაზრად განისაზღვრა და ყურადღება გამახვილდა ლუდისა და არაალკოჰოლური სასმელების შესაბამის ბაზარზე, დამატებით ქვეკატეგორიზაციის გარეშე.

ბ) გეოგრაფიული საზღვრები

პროდუქციის გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გათვალისწინებით, კონცენტრაციის გეოგრაფიულ საზღვრად განისაზღვრა ეროვნული დონე.

გ) დროითი ჩარჩო

პროდუქციის მიწოდება არ ხასიათდება სეზონურობით, შესაბამისად, ბაზარს არ გააჩნია კონკრეტული დროითი ჩარჩო.

კონცენტრაციაში მონაწილე მხარეების საბაზრო წილის გამოთვლა:

ბაზრის ანალიზის პროცესში, სააგენტო ეყრდნობა აუცილებლობისა და თანაზომიერების პრინციპებს და ბაზრის ანალიზს ახორციელებს მიზნის მისაღწევად საჭირო და პროპორციული კვლევის ჩატარების გზით.

„ბაზრის ანალიზის მეთოდური მითითების დამტკიცების თაობაზე“ სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 23 ოქტომბრის N37 ბრძანების მე-16 მუხლის მე-3 პუნქტის მიხედვით, შესაბამისი სასაქონლო ბაზრის მოცულობა შესაძლებელია განისაზღვროს ქვეყანაში წარმოებული, ქვეყნიდან ექსპორტირებული და იმპორტირებული საქონლის მოცულობების გათვალისწინებით.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი ლუდის, ისევე როგორც არაალკოჰოლური სასმელების წარმოების და იმპორტის შემთხვევაში აწესებს აქციზური (ლუდი) და არააქციზური (არაალკოჰოლური სასმელები) სასმელების სავალდებულო მარკირების წესს. შესაბამისად, კონკრეტულ პერიოდში ქვეყანაში წარმოებული და იმპორტირებული ლუდის და არაალკოჰოლური სასმელების მოცულობის, ისევე როგორც ბაზარზე მოქმედი კომპანიების იდენტიფიცირება შესაძლებელია ამავე პერიოდში გააქტიურებული აქციზური და არააქციზური მარკების ანალიზით.

¹⁰ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის N 37 ბრძანებით დამტკიცებული „ბაზრის ანალიზის მეთოდური მითითებების დამტკიცების თაობაზე“ მე-8 მუხლის პირველი პუნქტი.

ბაზრის მოცულობის, მოქმედი ეკონომიკური აგენტების რაოდენობის და მათი საბაზრო წილების გამოთვლის მიზნით, სააგენტომ სსიპ „შემოსავლების სამსახურიდან“ გამოითხოვა ინფორმაცია 2023 წელს გააქტიურებული აქციზური და არააქციზური მარკების შესახებ (მატერიალური და არამატერიალური).¹¹ მიღებული ინფორმაციის მიხედვით:

არაალკოჰოლური სასმელების ბაზარი- 2023 წელი:

- ბაზარზე მოქმედი კომპანიების რაოდენობა - 215;
- ბაზრის მოცულობა - 464 757 669 ლიტრი;
- სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ (ლიტრი) წილი -   %;
- ბაზრის კონცენტრაციის HHI ინდექსი - 2 590.

ლუდის ბაზარი - 2023 წელი:

- ბაზარზე მოქმედი კომპანიების რაოდენობა - 75;
- ბაზრის მოცულობა - 90 532 597 ლიტრი;
- სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ (ლიტრი) წილი -   %;
- ბაზრის კონცენტრაციის - HHI ინდექსი - 1888.

რაც შეეხება შპს „ზედაზენი 2012“-ს, კომპანია ეკონომიკურ საქმიანობას ახორციელებს სადისტრიბუციო მომსახურების ბაზარზე. ინფორმაცია ქვეყანაში მოქმედი სადისტრიბუციო კომპანიების შესახებ გამოთხოვილ იქნა საქართველოს დისტრიბუტორთა ბიზნეს ასოციაციიდან.¹² მონაცემების დამუშავების შედეგად, დადგინდა, რომ სადისტრიბუციო მომსახურების ბაზრის მოცულობამ 2023 წელს შეადგინა 6 264 342 157 ლარი. მათ შორის, შპს „ზედაზენი 2012“-ის წილმა შეადგინა   % (ლარი), ხოლო ბაზრის კონცენტრაციის ინდექსმა (HHI) 518.02 ერთეული, რაც დაბალკონცენტრირებული ბაზრის მაჩვენებელია.¹³

სააგენტო აღნიშნავს, რომ კონცენტრაციების კონტროლის მიზანს წარმოადგენს პირთა მხოლოდ ისეთი კონცენტრაციის დაუშვებლობა, რომელიც არსებითად ზღუდავს ეფექტიან კონკურენციას შესაბამის ბაზარზე. შესაბამისად, თუ დაგეგმილი კონცენტრაცია არსებითად არ ზღუდავს ეფექტიან კონკურენციას საქართველოს ან მისი ნაწილის სასაქონლო ან მომსახურების ბაზარზე, მიიღება გადაწყვეტილება დაგეგმილი კონცენტრაციის კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ. შესაბამის ბაზარზე დაგეგმილი კონცენტრაციის შედეგად კონკურენციის არსებითი შეზღუდვა კავშირშია ამ ბაზარზე დომინანტური მდგომარეობის შექმნასთან ან მის გაძლიერებასთან (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). თავის მხრივ, „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიხედვით, თუკი სხვა მტკიცებულებები არ არსებობს, ეკონომიკური აგენტი არ ჩაითვლება დომინანტური მდგომარეობის მქონედ, თუ შესაბამის ბაზარზე მისი წილი 40 პროცენტს არ აღემატება.

არაალკოჰოლური სასმელების ბაზარი მაღალკონცენტრირებულია, თუმცა კონცენტრაციის ინდექსი მცირედით აღემატება ზომიერად კონცენტრირებული ბაზრის ინდექსის მაქსიმალურ

¹¹ სააგენტოს 2024 წლის 12 მარტის N 02/974 წერილი.
¹² სააგენტოს 2023 წლის 4 აგვისტოს N 02/2112 წერილი.
¹³ ა(ა)იპ საქართველოს დისტრიბუტორთა ბიზნეს ასოციაციის 2023 წლის 7 აგვისტოს წერილი (რეგ. N 01/2116, 7 აგვისტო, 2023 წ.)

მაჩვენებელს (2250). ამასთან, სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ წილი შეადგენს მხოლოდ %ს. რაც შეეხება ლუდის ბაზარს, მართალია სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ წილი არაალკოჰოლურ ბაზართან შედარებით მაღალია და შეადგენს -ს, თუმცა ბაზარი ზომიერად კონცენტრირებულია. დაბალკონცენტრირებულია სადისტრიბუციო მომსახურების ბაზარი. სააგენტოს მიერ შეფასებულ შესაბამის ბაზრებზე, კონცეტრაციის ინდექსის რიგ შემთხვევებში არსებული მაღალი მაჩვენებელი არ არის კავშირში კონცეტრაციაში მონაწილე მხარეებთან და ის განპირობებულია ბაზარზე მოქმედი სხვა ეკონომიკური აგენტების საბაზრო წილით. შესაბამისად, სააგენტოს მიერ განხორციელებული ბაზრის ანალიზის, კონკრეტულად კი შეფასებული ბაზრების სტრუქტურისა და კონცენტრაციის მონაწილე მხარეების საბაზრო წილის გათვალისწინებით, განხორციელებული კონცეტრაცია არ ახდენს არსებით გავლენას კონკურენტულ გარემოზე.

IV. კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს შეფასება

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტომ დაადგინა, რომ სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ (ს/ნ 404900737) მიერ შპს „ზედაზენი 2012-ის“ (ს/ნ 404932258) 100%-იანი წილის შეძენის გზით განხორციელებული კონცენტრაცია „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის შესაბამისად არსებითად არ ზღუდავს ეფექტიან კონკურენციას საქართველოს ან მისი ნაწილის სასაქონლო ან მომსახურების ბაზარზე და თავსებადია კონკურენტულ გარემოსთან.